

ВЪСТНИКЪ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

АБОНАМЕНТЪ:

За България год. 10 лв.

Градската библиотека

Единъ бр. 10 ст.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
се плаща 1 левъ на
дума за тримратно
публикуване.
Адресъ:
в. Добруджа-Бабацагъ
Измисла:
срѣда и сѣбота.
Ржк. не се връщатъ.

Ант. Борлаковъ.

Съгласието и Добруджа.

Лордъ Сеомъ, отговаряйки на една интервюация по добруджанския въпрос въ английската камара на общината, заявилъ че британското правителство, няма намърение да прави териториални отстъпки на българското правителство до общия миръ. Въ една телеграма отъ 4 октомврий, отправена отъ сѣщия до английската легация въ Яшъ, се опровергава съобщението отъ 9 м. м. на агенцията "Райтеръ", че Добруджа до Кюстенджа е отстъпена на България, и се заявява, че бъдещата конференция на мира ще вземе предъ видъ и стратегическото значение на Добруджа и Кюстенджа. Въ друга телеграма отъ 4 октомврий правителството на Съединените щати съобщава на сѣщия въ Вашингтонъ, че становището на великата вожданска република по отношение на Ромъния остава сѣщото, както е изложено въ посланията на г. Уйолсона. Изявлението на английския министъръ на външните работи и на правителството на Съединените щати потвърдиха известната вече телеграма на г. Пишонъ, въ която, на защитването на френския пълномощенъ министъръ въ Яшъ, той отговори: "териториалните въпроси ще се уредятъ на общия миръ".

Както и трабваше да се очаква, държавите отъ Съгласието заеха по добруджанския въпросъ едно становище, което обезсърчава привържениците на една ромънска окупация въ Добруджа. "Териториалните въпроси ще бъдатъ разрешени на общия миръ". Казано на по-испански езикъ, това значи: Добруджанскиятъ въпросъ не може да бъде разрешенъ сега отъ една въоръжена намаса отъ ромънска страна. Следъ категоричните предупреждения на правителствата на Съгласието, всички ромънски опитъ да се постави бъдещата конференция на мира предъ свършени факти предварително е осъденъ на порицание и неуспѣхъ. Когато мирътъ се възстановява по всички бойни фронтове, никой не ще позволи на ромъните да го нарушаватъ безъаказано. Ако тѣ, дѣйствително иматъ безспорни права върху Добруджа, както неправомерно твърдятъ, няма защо да се боятъ отъ решението на бъдещата конференция на мира. Ако ги измѣтатъ, тѣ не ще ги придо-

бнатъ отъ една военна авантюра въ Добруджа.

Въпреки исканията и очакванията на ромънските политически кръгове, някои отъ държавите на Съгласието не съществуваха да каже Добруджа ще бъде отстъпена на Ромъния. Напротивъ, изявлението на Лордъ Сеомъ, че до общия миръ Съгласието няма намърение да прави териториални отстъпки на България, не отрича съществуването, че на самата конференция може да ги направя. А намекътъ му, че въ конференцията на мира ще вземе и стратегическото значение на Добруджа и Кюстенджа може да бъде изтъкувано твърдъ неблагоприятно за ромънските претенции, особено ако се вземе предъ видъ, че Кюстенджа е само ромънска провинция, която игра въ миналото, като провинция на германската империя, исторически домогвания на И-

тохъ. Становището което държавите отъ Съгласието заеха по добруджанския въпросъ, не можеше да бъде по-друго, щомъ той въпросъ, захлещенъ и забърканъ отъ миналата дипломатическа несправедливостъ, трябва да бъде разрешенъ справедливо въ духа на принципите за правата, равноправието и свободите на народите. Добруджанскиятъ въпросъ не е нито само български, нито само ромънски, нито пъкъ само въпросъ за сносното съществуване на добруджанското население, което настойчиво иска условия и гаранции за свободно стопанско, културно и политическо развитие, каквито подъ 38 годишното ромънско владичество не намъри. Въпросътъ за бъдещата политическа принадлежностъ на Добруджа е международенъ въпросъ. Той е тясно свързанъ съ въпроса за гаранциите и условията, които трябва да се установятъ за свободното плаване и свободната търговия на всички народи по Дунава. А тия гаранции, каквито и договори да се сключватъ, не могатъ да съществуваатъ, ако двата бряга на великата река оставятъ въ ръцете въ една и сѣща държава.

Интересътъ на Ромъния, отъ които ромънския империализъмъ иска да обоснове своите претенции върху Добруджа и да наложи своето господство върху долния Дунавъ, като го превър-

не въ ромънска река, противоречатъ не само на българските интереси, не само на интересите на другите крайдунавски страни, но и на интересите на всички европейски народи, които искатъ свободенъ пътъ по Дунава за своите търговии. Г-нъ Уйолсонъ въ една своя рѣчь отъ 27 септемврий т. г. въ английския парламентъ изказа интереса на всички народи, които се борятъ за основа на какъвто и да е договоръ. Той изрично съществува, че освободенъ може и трябва да бъде обруджанския въпросъ и тясно свързанъ съ него въпросъ за свободата на плаването по Дунава.

Съгласието, ако зачете международния моралъ, не може да бъде противорѣчие отъ принципите си, които изискватъ не само да се запази политическата съдба на Добруджа не може да бъде опредѣлена само споредъ ромънските интереси и проекти.

Ромънски каѣвоети.

Споредъ в. "Repașterea" отъ 7 октомврий т. г. въ ромънския Сенатъ на 31 октомврий т. г. генералъ Джигарту говорилъ за "страданията на ромънските офицери — пѣлници въ България". Генералътъ предложилъ да се бойкотиратъ българските офицери, гдѣто и да се намиратъ, докато се даде нужното удовлетворение на ромънските офицери.

Министъръ Армонъ заявилъ, че видѣлъ ромънски офицери, които били пѣлници въ България, и констатиралъ тяхните страдания. Тѣ се опасаватъ на германските власти. Обърналъ вниманието и на българския прѣдставителъ въ Букурещъ — полковникъ Поповъ.

Армонъ ками всички офицери, които сѣ страдали въ България, да напишатъ мемоарите си, за да могатъ тяхните страдания да намиратъ една санкция. За сега ромънското правителство не могло да вземе нито едно рѣшение, но на конгреса за мира, сигурно, въпросътъ за страданията на ромънските офицери щѣлъ да намири заслужения отзвукъ.

Дръскатъ клевети, присипани въ ромънския сенатъ отъ отговорни лица върху България, не заслужаватъ дори да бъдатъ опровергани. Прѣдставителя на неутралитѣтѣ страхи много пакти презъ тая война посѣтиха пѣлничните лагеръ въ България и заявиха, че заточенитѣ тамъ пѣлници сѣ гледани добръ. Ромънските пѣлници, както и всички други пѣлници въ

България, бѣла държани подъ единъ режимъ на човѣщина и християнско състрадание, който нѣма нито общо съ безчовѣчнитѣ жестокости, извършени отъ ромънските власти и войски надъ гражданскитѣ и военнитѣ пѣлници въ Молдова. Тамъ, ромънските пѣлнични лагери станаха гробища на хиляди невинни жени, дѣца, старци и войници.

Настояща ромънската офицерипѣлници, които бѣла заточени въ малкитѣ балкански градове, не можатъ да намиратъ нито комфортъ и нито развлечения, на които тѣ сѣ свикнали дори въ окупантѣ и въ които г-жа Ванда Зембужка ни даде толкова духовити описания по случай падането на Силестра. Но истината е сѣщо, че тѣ бѣли третирани съ по-вече снисходателностъ, отколкото я заслужаваха. Хората, по чийто заповѣди се извършваха масови убийства надъ мирното и беззащитно население въ Добруджа, Валаджа, Сребрница, Букурещъ, Рахово, Силестра, Алиялъ и т. д. бѣли всенѣща за като обикновени разбойници. И въпреки туй, тѣ бѣли държани на свобода и третирани съ достатъчно внимание и грижи.

Ако има офицери, които трябва да бъдатъ бойкотирани навсѣждѣ и отъ всички, това сѣ ромънските герои отъ Тутраканъ, Добричъ, Рахово и Куртбунаръ, които упражниха своето военно искусство надъ женитѣ и дѣцата и записано съ тяхната кръвъ своя позоръ. И ако има и жестокости, които трябва да намиратъ най-силно порицание въ бъдещата конференция на мира, тѣ сѣ жестокоститѣ, извършени отъ ромънските власти и войски въ Добруджа.

Страданията на 25,000 стѣлчочни добруджанци, хилядитѣ гробова на невинно избититѣ жени и дѣца, хилядитѣ граждански пѣлници, загинали отъ гладъ, изверия, болѣсти и безчовѣчно третирание въ Молдова, хилядитѣ добруджански семейства, покрити съ трауръ отъ ромънските звѣрства, — всички искатъ едно справедливо възмездие, и Ромъния трябва да го даде на бъдещата конференция на мира.

ВИНА

Първоначалствени отъ най-прочутитѣ лозарски личности въ Добруджа, Хиоска мастица, разни ракии при Димитъръ Вълчевъ — Бабацагъ. Продажба на едро и дребно.

Абонамента на в. Добруджа за година 10 лева за 6 мѣсеца 5

Македония, Албания Тесалия ромънски.

Невъроятно, по фактът. Подована Македония, цяла южна Албания съ Драчъ, Валона и Вератъ включително и цяла северна Тесалия са ромънски. Ромънски са също долините на Труна отъ Кюстендилъ до Тахино и на мѣста отъ Рила до Боско море. Солунъ, Съресъ, Драма, Кавала, Шипъ, Кочани, Струица, Велесъ, Куманово, Призрѣнъ, Крушово, Охридъ, Прилѣпъ, Битоля, Костуръ, Воденъ са най-големитѣ ромънски центрове въ Македония, които не върва, да погледне етнографическата карта на ромънскитѣ земи въ Балканския полуостровъ, приложена къмъ учебника по ромънска география: „România și țările locuite de Români, Manual de Geografie pentru clasa IV secundara de D-r G. M. Murgoci, profesor la școala de poduri și șosele, și J. Pora—Burca, profesor la liceul „Mihai Viteazul“. Aprobat de onor minister al Cultelor și Instrucțiunii cu ord № 188 din maiu 1914. Ediția VI Carté premiata de Academi a Româna: București 1914 (Ромъния и земитѣ, населени съ ромъни. Ръководство по география за IV класъ на средното училище отъ Д-ръ Г. М. Мургоци, професоръ въ училището за мостове и шосета, и И. Попа-Бурка, учителъ въ лицей „Михай Витязул“. Одобрено отъ почт. министерство на възражданата и на просвѣщеніето съ заповѣдъ № 188 отъ 5 май 1914 г. Издание VI. Книгъ а наградена отъ Ромънската Академия. Букурещъ 1914).

На стр. 156 и 227 на тоя учебникъ четемъ:

„Ако се сяди по свидѣтелствата на писателитѣ отъ миналитѣ вѣкове, броятъ на македонскитѣ ромъни трѣба да е билъ много по-голямъ, отколкото е днесъ, защото тѣ са се простирали въ цѣля Балкански полуостровъ — отъ прѣградната на Цариградъ дори до Пиндъ, както се изразява единъ византийски лѣтописецъ. Само тѣй може да се обясни, какъ са били въ състояние да образуватъ нѣколко държави прѣзъ XI,

XII и XIII вѣкове: Мегали—Влахия, (Велика Влахия), която обхващала цѣлата Т-салия; Мисра-Влахия (Малка Влахия) въ Пиндъ; Ано-Влахия въ северния Епиръ; Влахия при Солунъ; княжеството на Кришъ (Крушъ, вилука на Асѣна) въ южнитѣ части на сегашна западна България и на Сърбия и пр.

Днесъ ромънскитѣ народъ не изглежда да е тѣй компактенъ; все пакъ той е доста многоброенъ и заема широко мѣсто, накаръ и да е разреденъ и смѣсенъ на северъ съ българи и сърби, на югъ съ гърци, на западъ съ албанци и на изтокъ съ турци.

Твърдѣ мжно е да се установи цифрата, до която достига брой на аромънитѣ въ Балканския полуостровъ, защото не е правено отъ това гледище едно безпристрастно прѣброяване. Обаче, вѣроятно е, че тѣхния брой не надминава много цифрата 500,000.

Най-важнитѣ населени центрове, въ които се намиратъ аромънитѣ са слѣдитѣ:

1. Въ Княжество Албания: а) хубавото и плодородно поле Музакни, което се простира отъ града Валона (Аллона по ромънски) до политѣ на планината Томоръ; тукъ броятъ на аромънитѣ достига до 150,000 души. б) Въ Епиръ, въ планината Томоръ, живѣтъ аромънитѣ — фъшероти и десерети.

1. Въ кралство Гърция различаваме слѣдитѣ групи аромъни:

а) Покрай Пиндъ дори до сърдцето на Тесалия и въ долините на Асиропотамъ живѣе многобройна аромънска частъ на аромънскитѣ — 150,000—200,000. б) Въ Солунъ и въ полето около него живѣтъ аромъни. в) Около гр. Съресъ, край езерото Тахино, живѣтъ също много аромъни. Броятъ на ония около Солунъ и Съресъ е 60—80,000.

3. Въ кралство Сърбия различаваме слѣдитѣ аромънски групи:

а) Около Монастиръ (Битоля) и въ сѣверитѣ села живѣтъ повече отъ 150,000 ромъни. б) Въ провинцията Косово намирамъ аромънски центрове въ Скопие (Ускюп), въ Велесъ на Вардаръ и пр.

в) Въ Мъгленско има също много аромъни.“
Единъ френски публицистъ бѣше въ състояние да каже, че Ромъния е страната, дѣто жититѣ са безъ срамъ и изжестѣ — безъ честъ. (Ако бѣше прочелъ горнитѣ ромънски журотии, тѣй сигурно, щѣше да рече още: — и дѣто жититѣ са и безъ честъ и безъ срамъ.

Ромънскитѣ печатъ за Добруджа

„Steagu“ органъ на консервативната партия, бр. 182 отъ 5 ноември.

Г-нъ Моту, прѣдставителъ въ Яши на агенцията Райтеръ, е получилъ прѣзъ английската легация слѣдната телеграма:

Легация на Англия—Яши 32230. — Съ молба да се съобщитая телеграма на г. Моту отъ страна на агенцията „Райтеръ“.

Приписаната на Райтеръ телеграма, публикувана въ мѣстния печатъ отъ 9 октомври, въ която се твърди, че съгласието било отгласило на България южна Добруджа до линията, отгласена по-рано отъ Германия, не е била съобщена отъ Райтеръ, която никога не е публикувана подобна декларация.

Напротивъ, Райтеръ съобщилъ, че съгласието не признава нито едно отъ политическитѣ задължения, наложени отъ Букурещкия договоръ и че стратегическата важностъ на Добруджа и Кюстенджа ще бѣде взета прѣдъ видъ.

19 ноември 1914 г. (п. н.) Сесилъ.

„Măscatea“, органъ на национал-либералната партия, бр. 239 отъ 22 октомври, по случай двѣ годишнината отъ смъртта на малкия ромънски принцъ Мирча пише:

„Принцъ Мирча бѣше единъ Синволъ. Той се роди въ великитѣ дни на ромънскитѣ отремѣжи на югъ, когато сѣката на Мирчо Старъ летише върху Салмистра. И завори очи въ мрачитѣ дни, когато Добруджа бѣ заграбена.

Но омивольтъ не умрѣ. Латинска Добруджа, ромънска Добруджа ще се върне на нейнитѣ стари и достойни господарѣ.

Прѣгледъ на пресата.

Териториалното разграничение.
„Радикалъ“. Войната вече се свършва. Свѣтътъ измѣненъ отъ отрашния кървавъ кошмаръ, който отъ 4 години го терзае, ще може да си отдѣхне малко спокойно. Вѣрваме, скоро ще прѣстанемъ да четемъ бюлетени, издавани отъ генералнитѣ штабове на воюващитѣ държави, които ни отобщаваха до сега само за побити немци, хора, за разрушени цѣлкупци градове и села, за гладъ, мизерия и разорения.

По винаги слѣдъ това иде мѣстната дипломатическа работа. Що изникнатъ хиляди спорове за разрѣшения, ще се явятъ хиляди прѣплетени интереси. Надъ всички, обаче, ще доминира трудния териториаленъ въпросъ. Тукъ ще има спорове безкрайни. Нае имаме прѣдъ очи само балканскитѣ спорове, а то има толкова други. Ето политикѣ и украинцитѣ безъ да чакатъ конгреса започватъ да се биятъ по между си за току-що освободенитѣ австрийски територии. Понеже тая борба може да вземе лошъ край за опоращитѣ страни и да се прѣнесе на много други мѣста, върме е да се подчертае наново отъ омитѣ побѣдителни, които днесъ държатъ въ своитѣ рацѣ сѣдѣнитѣ на свѣта, че подобни акции само ще поврѣдятъ на тия, които ги прѣдприематъ и на олтвственитѣ завладѣвания, не само нѣма да създадатъ нѣкакви права за ония, които ги вършатъ, но напротивъ ще бѣдатъ въ тѣхна врѣда. Германскитѣ милитаристи, въ своита прѣдсмъртна агония ще се помисли да създаде нови смутове тамъ където има още каква да е сила. Той не успѣ да тласне Ромъния противъ България на Добруджа, но изглежда, че неговитѣ интереси сж дава резултатъ въ Украйна, тласната въ борба противъ Польша за Галицийскитѣ територии.

Необходимо е западнитѣ държави и Сѣвернитѣ Щати да реагиратъ по единъ ефикасенъ начинъ противъ възможността, щото германскитѣ интриги да създаватъ нови смутове на Изтокъ. Нега тѣ знаатъ, че всяка държава, която дѣйствува противъ своитѣ слѣди подъ германско влияние, ще бѣде зѣл третирана на бъдещия конгресъ. Подобна тѣхна декларация ще подѣйствува, защото тѣ са побѣдителни и могъщи.

Добруджанската организация и фонда „Добруджа“ въ София се помѣшаватъ на улица Левски № 16 — втория етажъ.

Н. Б. Лъустияну. ДОБРУДЖА.

Въображеніето е кжсо, но дълго е разяаніето.
II Шилеръ.

Органитѣ на вътрѣшното министерство, толкова войнственъ до къмъ срѣдата на юний, става по-тоно не само въдържанъ, а до известна степенъ и доволенъ, че ни се дава Добруджа, и лаковъ оня, които ни зограбиха, или направиха да се узаконя ограбането. Така въ брой си отъ 12 юний той свѣтѣва страната съ прѣлонона глава да приеме оуждаването на Бесарабия въ замѣна на Добруджа. „Веспорно, казва тоя листъ, Ромъния е заставена да се подчини на рѣшеніята на конгреса“. И на 19 августъ прибавя: „Владѣніето на Добруджа може да доведе на ромънитѣ грамадия полци, като общава да даде единъ неочакванъ потикъ на народната на търголия и като ни даде възможностъ на една прѣва цивилизатора дѣйностъ въ работитѣ на Изтокъ“.

Коя е причината да се мѣня елика на правителственитѣ органи?

Мисаръ, положението на отана по-добро слѣдъ Берлинския договоръ? Напротивъ, дѣлъ свѣтъ знае, че то се влоши. Санъ-Стефанскитѣ договоръ уважаваше поне автономията ни; той ни признаваше безусловно независимостта. Европа бѣше за насъ по жетока, отколястъ самата Русия. Тя направи да се увеличи отъ нѣколко стотини броятъ на мохамеданитѣ и българитѣ, дадени отъ Русия въ замѣна на загубитѣ ни въ Бесарабия; тази Европа, отъ която очаквахме справедливостъ, ни направи 500,000 евреи, отъ които Санъ Стефанскитѣ договоръ ни оцаваше. Защо, обаче, министерскитѣ вѣстияци, които влигаха шумъ около Санъ-Стефано, се показватъ доволни отъ Берлинскитѣ договоръ? Несправедливостта, направена отъ единъ, става ли оправданостъ, когато е извършена отъ повече души? Споревата намъ несправедливостъ отъ Русия, станали оправданостъ, щомъ се утвърди отъ Европа? Причината, за да се мѣнятъ мѣнитѣ на правителственитѣ органи, е че тѣ цѣматъ мѣнис; е че тѣ, както и бохшанството отъ министритѣ, не разсжждатъ въ политиката отъ своа умъ, не гледатъ отъ своитѣ очи; тѣ не ржгозодятъ правителството, а сж всдеи отъ него; както и то отъ своя страна е подчинено другаму, че и то се вдахчювава отъ друнадъ, и по то-

ви начинъ олицитѣ, водени отъ слѣдѣцъ, падатъ въ пропастьта въ която новлачатъ слѣдъ себе си и страната, начело на която остоятъ. Отъ тукъ се вижда, че това, което днесъ ва тѣмъ вѣстияци и това болшектво е зло, несправедливо, чудовишно, врѣдно, антиромънско, утрѣ за ожитѣ тѣхъ е добро, справедливо, полезно; защото вѣтрѣтъ на оидата си е проѣвилъ поговата; защото такъвъ лозунгъ имъ е даденъ. И отъ друга страна, тѣ, които заявяватъ, че вчера не сж били достатъчно освѣтлени, днесъ сж още по-малко; защото плакитѣ, отъ които тѣ получаватъ свѣтлина, не сж достатъчно освѣтлени.

Народитѣ е слѣдето, отъ което новото правителство трѣба да черпи свѣтлина, но тѣмъ правителството попадатъ въ орбитата на друга слѣнца. Затова, когато знаемъ, че известни публични органи сж идѣновени отъ правителството, трѣба да бѣдемъ внимателни и отъ омиѣние да приемаме тѣхнитѣ свѣти като такива, които не изхождатъ отъ тѣхнитѣ убеждения, не сж резултатъ на тѣхнитѣ изолѣдания, не сж продуктъ на тѣхното проучване и разсѣядване, а изразъ на чуждо желание, което често е противоположно на нашитѣ интереси. Коя сж по-голямъ приятел на народа, по-голямъ неприятели на чужденцитѣ, по-просвѣтени политикѣ отъ

водителитѣ на страната въ 48 год., чиято ума ромънска политикѣ прѣвърна стария политически и общественъ хаосъ въ едно дѣло и ни направи да бѣдемъ това, което бѣхме до 1866 и даже въ 1877 г. единъ свободенъ и независимъ народъ, който се колъуваше отъ общата протекция на Европа, бѣше стражъ на цивилизацията противъ варварството при долиня Дунавъ; единъ народъ, който нѣмаше ордени и ленти и чийто избраникъ не носеше титлата Церко Височество, но който придоби Бесарабия и си рѣдише самъ законъ? И при все това прѣдставителитѣ отъ 48 г., върѣйки че страната имаше такива водители, свѣтѣваха народа да бѣде умненъ, да бди върху своитѣ водители, да не се остана да бѣде воденъ вмаги и въ всячко отъ тѣхъ, а да ги води той въ важнитѣ работи.

Ето какво казва въ 1850 единъ отъ тия прѣдставители, г. К. А. Рокети, сегашнитѣ министръ на вътрѣшнитѣ работи, въ една статия, озаглавена „Поазивъ къмъ всички партици“, печатана въ Парижъ: „Ромънска мѣдежъ, янай, че всички твои водители отъ 48 г. желаяха доброто на Отечеството, и върѣйки оцето желание, бѣха цогтисияци на свободата и равенството; привикни народа да не върва, че правителството може да му даде свобода, собственостъ, правда;

ИЗЪ ЧУЖБИНА

Искат абдикацията на Кайзера.

Берлинъ. Държавният секретарь Шайдманъ е прѣдалъ на имперския канцлеръ единъ мемоаръ, съ който изтъква, че е необходимо кайзерътъ да абдикира. Тазм постѣпка е направена въ съгласие съ прѣседателството на партията.

Американския воененъ заемъ.

Съобщаватъ отъ Вашингтонъ: общата сума на четвъртия заемъ на освобождана надминава 6 милиардъ и 865 милиона долара. Броятъ на започнатитъ е около 21 милионъ души.

Германия ще заплати щетитъ.

Лионъ. Съобщаватъ отъ Ню-Йоркъ: Сдружението на индустриалцитъ изпослело отъ Америка прѣво въ осемта от резолюция за пълното възстановяване на окупирана Франция и Белгия. Сдружението прѣдставява 1.000 търговски къщи съ капиталъ 55 милиарда долара.

Защитата на германцитъ.

Вжених. Вѣстникъ Дойчсес Фолксблатъ установява, че между Унгария и противника се намира една неутрална зона, но не и между Нѣмска Австрия и противника. Постѣпката на Баварското Главно командование — изпращането на Баварски войски въ околностите на Тироля е необходимо, понеже бурото Райтеръ проявило, че антантата ще използва Австрийскитъ условия за примирие, за да нападне Германия прѣвъ Австрия.

Рускитъ болшевики подотрѣзватъ въ Германия.

Берлинъ. Въ Конвокувания багажъ на единъ руски курьеръ сж намирани скрититъ наскрѣдени манюестри, които сж били раздадени между работницитъ въ Реймската индустриална областъ.

Югославинитъ противъ Австрия.

Будапѣща. Прѣдставителтъ въ парламента Баронъ Казин, който се намаралъ на пътъ за фронта е билъ арестуванъ отъ югославинитъ въ Ламбахъ, защото югославинското правителство, като съзнава на антантата, се счита за намарена се въ война съ нѣмска Австрия и Унгария.

Финландия и Франция.

Хелзингсфорсъ. Финландското правителство е отговорило на француския опитъ за намѣтане въ Финландската конституция отъ нота, въ която заявява, че Финландия трѣбва

да е монархия и че не е вѣрно, че Финландия завоевала отъ Германия. Финландия не е окупирана отъ германски войски и отговорността на финландскитъ правителствени членове е една гаранция, какво политиката на избрания кралъ нѣма да бѣде въ противорѣчие съ желанието на народа.

Сърбитъ прѣтестиратъ противъ заемането на Далмация отъ италианцитъ.

Прага. Сърбскиятъ Министър-прѣдседателъ Пашичъ е подигналъ протестъ поради заемането на Далмация отъ италианцитъ.

Наредби на Дирекцията за стопански грижи

Мѣрки за задоволяване нуждитъ на населението.

Дирекцията е издала окръжно до районнитъ комитети, въ което се казва: До сега Дирекцията се грижеше за войската. Всичко та бѣ насочила да удовлетвори нуждитъ на армията. Войската вече се демобилизира. Грижата за населението стага първоотсвенна.

Районнитъ комитети трѣбва да бѣдатъ улоужливи, дѣеспособни. За да се отговори на новитъ искания, Дирекцията съобщава за овѣждане и ръководство:

- 1) Членовитъ на районнитъ комитети да се прѣдадатъ воецѣно на работата си въ комитетитъ;
- 2) Всички негоденъ персоналъ да се замѣсти съ годенъ, а лишения да се прѣмахне;
- 3) Трѣбва да се дѣйствува бързо и внимателно и при нѣжда да се отнасятъ до войсковитъ части за оудѣитвене и помощъ;
- 4) Всичко, което се изработва въ окръжитъ, трѣбва да се др. фабрикитъ — се разгранича веднага за населението. На заврѣщанцитъ се отъ фронта майстори и работници, обучаени и шивачи да се оудѣда работа. Дѣто условията позволяватъ ще се оудѣдатъ и работилницитъ. Като даватъ работа на безработнитъ, комитетитъ ще урежуватъ пѣната на изработването дрехи и обуща и ще ограничатъ досегашната безбожна експлоатация;
- 5) Храната е недостатѣчна; дѣмването ѝ въ оудѣлата остава и ще остава мѣчно. Остава нуждѣщото се население да се храни главно отъ уема. На районнитъ комитети се възлага контрола върху мѣлницитъ, прибирането на уема и уютрѣбването му за пѣлата. Издадена е нова наредба за оудѣбране уема, която дава пѣлна оубеда на комитетитъ;
- 6) Дирекцията ще засили

дѣеспособността на районнитъ комитети и ще назначи споредъ случая и нуждата при войки комитетъ по единъ или нѣколко делегати, които да слѣдятъ точно за изпълнение наредбитъ на Дирекцията, да контролиратъ нейнитъ органи и пр. 7) Всички лица, които добровѣйно изпълняватъ длѣжността си ще иматъ пѣлна поддрѣпа и защита отъ Дирекцията.

Хроника

Централниятъ Добруджански Народенъ съветъ ще заседава на 14 и 15 г.

Българскитъ власти въ Добруджа! Населението отъ всички народности въ бившатъ германска етапна зона е порицано отъ най голѣма радостъ и доверие българскитъ власти. Навсѣкъдъ ведѣтъ и околожитвеното сж задоволене. Само въ селото Кючукъ-къой, Кюстенденско, населено отъ ромѣнски колонисти и турци, до приотигането на българскитъ власти, селанитъ ромѣни и турци сж нападнали мѣста си ромѣнски и помощника му турчинъ и сж ги набили добръ, защото прѣвъ врѣме на германското управление, заедно отъ германското команданство, сж експлоатирани най-безсърдушно населението. За занаване на реда въ всички села е образувана милиция отъ мѣстното население.

Всички народности се радватъ, че сж се избавили най-послѣ отъ германското управление.

Волята на Добруджанското население. Въоственитъ шумъ, повдигнатъ около добруджанския вѣпросъ отъ ромѣнскитъ германоеклоки оудѣ, е раздвижилъ пѣлото добруджанско население. Отъ българскитъ, рускитъ, липованскитъ, татарскитъ и дори отъ ромѣнскитъ села постѣпватъ вѣнѣнцеларитъ на Централния Добруджански Народенъ Съветъ войки денъ много заявления, въ които се заявява, че населението ще се бори съ оръжие въ рѣжа противъ войки спитъ да му се направи повторно ромѣнското владичество.

Искатъ български закони. Работницитъ отъ голѣмото липованско село Джуруловка, което брой повече отъ 800 къщи, сж изпратили прѣдъ мѣстнитъ български власти една делегация, която е настояла да се приложатъ часъ по-оново българскитъ закони за риболовството. Делегацията е заявила, че риболовцитъ отъ Джуруловка, както прѣвъ ромѣнския режимъ, тѣй и подъ германското управление, сж били маложени на най-безбожно ограбване отъ страна на властитъ.

Отвлѣчени кола. При занаванането сж германцитъ сж откарали много кола,

заедно отъ коларитъ, отъ българскитъ села въ Кюстенденския окръгъ. Колата и до сега не сж се занѣрили. Тѣ били откарани въ Ромѣния.

Ижикверъ въ Добруджа. Прѣзначенъ е въ Добруджа III-то класни ижикверъ-землемѣръ П. Арнаудовъ.

Административни. Тулчанскитъ окръгъ управителъ г-нъ Брашовановъ е уволненъ. На негово мѣсто е назначенъ г-нъ Чешковъ отъ гр. Бургазъ.

Произведени сж избори за окръжни и общински съветници въ гр. Бабадагъ. Избрани сж за окръжни съветници Ив. Ганевъ и Хар. Василевъ, а за общ. съветници: иметъ Д. Вълчевъ, помощникъ иметъ Йови Моронъ, съветници: Ив. Жековъ, Мих. Христова, Хр. Апостоловъ, Менделъ Липовичъ, Юсефинъ Сюлеймановъ, Стойко Николовъ, Ованесъ Томасянъ и Виконъ Вагнеръ.

Български вѣнове. Тѣз дѣнъ вѣнѣнцеларитъ циркуляция на вѣноветъ по линията Междие—Кюстенджа и Междие — Химанджи. Пробяж вѣновете прѣтигнѣха вече и на дѣйтъ гари. Ж. п. линия е въ миграционность. Германцитъ при занаванането си, обаче, сж задигнали войки телеграфни и телефонни апарати, изпожсаили жититъ и поврѣдили на нѣколко гари воданитъ помпи, поради тѣй се забави и възстановяването на съобщението.

Българската банкнота се цѣни твърдѣ високо въ Добруджа. Срѣцу 100 лв. български банкноти се плащатъ 120—130 лв. ромѣнски отъ Валса Genereia Романа, издадени подъ гарницата на германската имперска банка.

Въ много мѣста селанитъ отказватъ да приемѣтъ вече германо-ромѣнскитъ банкноти. Населението настоява да се пуотнатъ въ обръщение въ Добруджа български банкноти.

Цѣната на риболовното мѣсто отъ 30 лв. кгр. напослѣдѣкъ е оспаднало на 10 лв. килограма.

Ислѣнсната инфлуенца, която прѣвъ послѣднатъ дѣнъ седмица бѣше взела широки размѣри, е на прѣкрѣтяване. Смъртнитъ случаи сж намазали.

Послѣденъ часъ.

Примиренето между Сѣгласенето и Германия оключено.

Съобщаватъ ни отъ Вѣрна по телеграфа 11.XI. Днесъ въ 5 ч. слѣдъ обѣдъ е оключено примирие между Сѣгласенето и Германия.

равенство и братство. Обичай хората, както не трѣбва да тормозитъ никого, така не трѣбва да облагодѣтелствуватъ никого; не възлагатъ надѣждитъ си въ никого по-оудѣлно, понеже убивашъ равенството, Войка влаотъ е реакция. Войка партия, войка влаотъ е олуга на тиранитата. Погрѣба, впрочемъ, за всички влаотѣта, като подготвимъ войкиго да има вѣра въ себе си, да бѣде освобожденъ, да владѣе оудѣнето и дѣлата си.

Да, войка влаотъ конституционна или демократическа, войка партия, била била или червена, е рожба на тиранитата, на несправедливостѣта, на вандализма, на личнитъ интересъ и на тона на оуболенето. Тѣма не го казваме ние, казва го министър-прѣдседателъ и министра на вътрѣшнитъ работи.

Затова, во-гадѣнитъ и важни въпроси, които сж на дѣвственъ родъ и за които сж овикани народнитъ оубраня, — народнитъ прѣдставителитъ трѣбва да черпятъ съветѣта само отъ овио патриотизмъ. Трѣбва да олушатъ само оюята оубѣотъ. Трѣбва да оопавятъ отъ оубѣтитъ на влаотѣта. Нейнитъ грижи доказатъ, че тѣ е лоша оубѣтѣла.

По този само начинъ народнитъ прѣдставителитъ ще покажатъ, че ооставятъ по-горѣ отъ влаотѣта интереситъ на отечеството. По този само на-

чинъ ромѣнитъ ще покажатъ, че сж единъ народъ, а не една ояня.

Понеже Берлинскитъ договоръ призна независимостѣта на Ромѣния саме подъ оудѣнитъ двѣ условия: 1) да се откаже отъ овиотъ права върху Бесарабия, въ замѣна на която конгресътъ ѝ дава Добруджа, уголѣмена съ една частъ отъ България; 1) да се укиножи економически и политически права на евреитъ, — 46 члена отъ народното оубрание подписаха една резолюция която се губилува подъ надсловъ „Рѣшоние на 46 тѣхъ“.

Ромѣния, е поставена прѣдъ дилемата, или да ототѣжи Бесарабия, като приемѣ въ замѣна Добруджа и да признае правата на евреитъ, за та ѝ се признае независимостѣта, или да се дѣши отъ това признание, за да занежи правата си върху земята, която ѝ се отнема и да ототрани воецѣнето надъ главата ѝ бѣдотвене, което се казва еврейизмъ. По този поводъ вѣстникъ „Кореспондентъ“, запитва: „... Приемѣме ли независимостѣта при условията, които ни поотва Европа, или я отхвърляме? Ако я приемѣме, какво ще правимъ съ евреитъ? Ако не приемѣме условията, които ни се налагатъ за признаването на независимостѣта, какво ще бѣде нашето политическо положение? Създадеха се три мѣнния за на-

шето конедение опрѣмо Берлинския договоръ.

Първото мѣнние, ослѣсно отъ рѣшонията на конгресътъ, а оудѣвателно и отъ казанитъ и еврейски интереси, е мѣннието на правителствентъ органи.

Органитъ на министерството на вътрѣшнитъ работи се изравава, както оудѣва:

... Добръ разбранитъ интересъ на нашата страна ни побужда да приемѣме рѣшенията, ваети отъ великитъ оили... Или да се ослѣсамъ отъ разпожжането на страната, като дадемъ Бесарабия отъ 900,000 ромѣни и приемѣме въ замѣна Добруджа отъ 170,000 турци, черкези, германци, татари, бѣлгани и като прѣвѣрнемъ Ромѣния въ Палестина.

Второто мѣнние е на оппозиционнитъ органи. Тѣзи, които го поддрѣжатъ, не се различаватъ отъ мѣннието на министерскитъ органи, оубѣнъ по отношението на Добруджа.

Най-важнитъ вѣотѣкъ, който поддрѣжа това мѣнние — „Преса“, — дава слѣдния оубѣтъ: „... Върху въпроситъ за ототѣжането на Бесарабия и даване политически и граждански права на евреитъ правителството трѣбва да отговори положително на селитъ подписали Берлинскитъ договоръ...“

По отношението анексамането на Добруджа, конгресътъ ни дава право да отговоримъ отрицателно...“

Слѣдъ това този вѣотѣкъ, като поддрѣжа, че приемането на Добруджа е ослѣсно за отчуждаването на Бесарабия, прибавя: „... и даже, ако е възможно да анексаме Добруджа, безъ да отстѣпваме Бесарабия, или най-малко безъ да се откажемъ отъ нашитъ права върху нея, пакъ не трѣбва да направиме това. Несправедливостѣта, която ще извършимъ противъ България, ще бѣде голѣма, а нѣе не могаме да се каже за насъ, ромѣнитъ, че сж оспечелили нашата национална независимостъ съ несправедливостъ къмъ нашитъ оубѣди.“

Третото мѣнние е противъ Берлинскитъ договоръ; то е на оия, които не сж взели никакви задѣлжения нито къмъ Русия, нито къмъ еврейскитъ оубѣтъ.

Споредъ това послѣдното мѣнние, страната не може да приемѣ положението, което е оудѣдено конгресътъ и при всето ще се самоуникожи.

(Слѣдва).

Книжарница на фондъ „Добруджа“ въ Бабадагъ.

Учебници

а) за първоначалните училища

1. БУКВАРЪ и първа четанка отъ Ив. Самарджиевъ — 1 лв.
2. БУКВАРЪ и първа четанка отъ П. Сжбевъ — 0-50 лв.
3. ЧИТАНКА отъ Т. Влайковъ и М. Т. Влайковъ за II, III и IV отдѣления — 2-50 и 3-30 лв.
4. СМЪТАНКИ отъ Ант. Борлаковъ за II, III и IV отдѣления — 3, 3-30 и 2-50 лв.
5. ЗАКОНЪ ВОЖИ отъ Ив. К. Добриновъ за II, III и IV отдѣл. — 0-70, 1 лв. 1-20 лв.
6. ПРИРОДОЗНАНИЕ отъ Ант. Борлаковъ и Ив. Драгойски за III и IV отдѣл. — 3-30 и 4-80 лв.
7. ГЕОМЕТРИЯ отъ Д. Грънчаровъ и Н. Николовъ за III и IV отдѣления — 1-50 и 1-75 лв.
8. ЕЗИКОВНИ УПРАЖНЕНИЯ отъ К. Карагюлевъ и Н. Петешковъ за II отдѣл. — 0-50 лв.
9. ОТЕЧЕСТВОЗНАНИЯ за III и IV отд. отъ М. Влайковъ и Д. Чолаковъ

б) За прогимназиите

1. ХРИСТОМАТИИ отъ Д. Мърчевъ за I, II и III кл. 3-40, 3-50 3-50
2. БЪЛГАРСКИ ГРАМАТИКИ отъ Д. Мърчевъ за I, II и III класове — 3, 2 и 5 лв.
3. БЪЛГАРСКИ ГРАМАТИКИ отъ К. Карагюлевъ за II и III класове — 1-60 и 1 лв.
4. АРИТМЕТИКИ отъ В. Н. Икономовъ за I, II и III кл. по 1 лв.
5. ЕСТЕСТВЕНА ИСТОРИЯ отъ Д-ръ П. Недковъ и Са-модумовъ за I и II кл. — 1-20 и 1-30 лв.
6. ФИЗИКА отъ Ковалевски — 2 лв.
7. ГЕОГРАФИИ за I, II и III кл. отъ В. Ив. Ранковъ 3, 2 и 4 лв.
8. ПОТНО ПЪНИЕ отъ Д. Христова за II и III кл. 0-70 и 1-20 лв.
9. БЪЛГАРСКА ИСТОРИЯ отъ Г. Баждаровъ за III кл. — 6 лв.
10. БЪЛГАРСКА ИСТОРИЯ отъ Н. Ставевъ за III кл. — 3-50
11. ХИМИЯ отъ В. Станчевъ и Н. С. Бижевъ — 2-80 лв.

Училищни канцеларски книги

ДНЕВНИЦИ съ материали книги, глави, библиотечни, инвентарни, приходни, касови, квантационни книги.

Книги за общ. управления

ВХОДЯЩИ И ИЗХОДЯЩИ РЕГИСТРИ, приходни, разходни, квантационни, касови, инвентарни, разноски книги. Бюджетни бланки, платежни заповѣди.

Книги за заповѣдите на кмета. Удостоверения. Открити листове. Лични карти.

Ученишки и канцел. потреби

ТЕТРАДКИ по писане съ тѣсни и широки междулинии, по обемъ и по краснописане отъ 8, 10, 16, 24, 32 листа.

БЛОКЧЕТА и ПАСТЕЛИ за рисуване. МОЛИВИ обвивки и Hartshorn № № 1, 2, 3 и 4. Химически и цѣтени моливи.

ТЕТРАДКИ разни видове, пера, поизпителна хартия, подложници.

МАСТИЛО АНТРАЦЕНОВО въ стъкла по 1, 1/4, 1/2 и 3/4 кгр. Масло цѣтно: червено, зелено и синьо. Стъклени мастиленци съ металнически похлупци.

ХАРТИЯ разни качества бѣла, чернова и чертана. Хартия за писма, плъкове разни видове.

ЧЕРВЕНЪ ВОСЪКЪ, ТЕБЕШИРЪ, кабарчета, гуми, зѣпело, индигозвѣнци за бюро.

ДЖОВНИ ТЕФТЕРЧЕТА, визитни картички, търговски регистри разни голѣмини

Картини и портрети

СВ. КИРИЛЪ и МЕТОДИИ (цѣтна) — 6-00 лв.

СТЕФАНЪ КАРАДЖА — 2-50 лв.

Д. КАРАВЕЛОВЪ, ХРИСТО БОТЕВЪ, ВАСИЛЪ ЛЕВСКИ, ПЕТКО СЛАВЕЙКОВЪ, х. ДИМИТЪРЪ, ИЛАРИОНЪ МАКАРИОПОДСКИ, САВА РАКОВСКИ една по — 2-50 лв.

КАРТИЧКИ съ изгледи и носии отъ Северна Добруджа.

ТРИКОЛБОРНИ ЛЕНТИ.

Книжарницата продава само въ брой.

За поръчки на повече отъ 10 екземпляра отъ книгите и картините, издадени отъ фондъ „Добруджа“ се прави 20% отстъпка.

Отъ управленieto на
КНИЖАРНИЦАТА.

Библиотека „ДОБРУДЖА“

издания на народоспомагателния фондъ „ДОБРУДЖА“

Излязали сѣ до сега следните книги отъ библиотека „Добруджа“:

- № 1 Историческите права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ — 2-00 лв.
- № 2 Добруджа и нашето възрождане (културно-исторически издирвания) отъ Ст. Чилингировъ — 5-00 лв.
- № 3 Кметовднаниското пристанище отъ Д-ръ Пенановъ — 1-50 лв.
- № 4 Мемораръ отъ Центр. Добр. Съветъ — 1-50 лв.
- № 5 Ромънските неостокости надъ отвлъчените добруджанци въ Молдова, походъ уредбата на Драгомиръ Пачовъ и Д. В. Кацевъ — 2-20 лв.
- № 6 Стари и нови паметници въ Добруджа, (художествено-этнографически етюдъ) отъ Ив. Енчевъ Видю — 12-00 лв.
- № 7 Стефанъ Караджа (животенниси бѣлѣжки) отъ Ст. Чилингировъ — 2-00 лв.

Други издания на фонда:

- ПОРТРЕТЪ-КАРТИНА на СТ. КАРАДЖА цѣна — 2-50 лв.
КАРТИВА СВ. СВ. КИРИЛЪ и МЕТОДИИ по оригинала на художника Ив. Енчевъ-Видю цѣна — 6-00 лв.

ПОРЪЧКИ за книгите отъ библиотеката и другите ѝ издания се отправятъ до управленieto на Народоспомагателния фондъ „Добруджа“, ул. „В. Левски“ № 16 — София, или до дружество „Книжарница“ ул. „Василъ Левски“ — София, телефонъ 1609.

Въ Бабадагъ при книжарницата на фондъ „Добруджа“.

Въ България при всички книжарници.

Частни УРОЦИ въ Бабадагъ

Госпожица, свършила българска гимназия, подготвя ученици отъ първоначалните училища и прогимназиите по всички учебни предмети. Споразумѣние въ редакцията на вѣстника

Книга за обвиване

Администрацията на в. „Добруджа“ продава 2000 килограмма стари и вѣстнички и хартия за опаковка. Споразумѣние въ администрацията всеки денъ отъ 9—12 прѣдп. ил.дв.

ВАКАНТИ ДЪЛЖНОСТИ

ВЪ КАНЦЕЛАРИЯТА НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ и въ редакцията и администрацията на в. „ДОБРУДЖА“ сѣ вакантни следните длѣжности:

- 1) ДѢЛОВОДИТЕЛЪ-АРХИВАРЪ СЪ МѢСЕЧНА ЗАПЛАТА 250 л.
- 2) ПИСАРЪ. 150 лв.
- 3) КОРЕКТОРЪ НА В-КА 200 лв.
- 4) АДМИНИСТРАТОРЪ-СЧЕТОВОДИТЕЛЪ (съ гар. 5,000 л.) — 300 л.
- 5) ПОМОЩ.-РЕДАКТОРЪ — 300 л.

Желющите да ги засматъ, да се отнесатъ до Главния секретаръ на Ц. Д. Н. Съветъ.

За служебния персоналъ на Съвета и на редакцията и администрацията на вѣстника е уреденъ общъ столъ, отъ който орѣщу 40—50 лв. мѣсячно се дава хубава и изобилна храна.

Търсятъ се трима словослагатели

Орѣщу ДОБРО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ за печатането на вѣстникъ „Добруджа“ въ гр. Бабадагъ.

Споразумѣние въ редакцията на вѣстника.

Въ гостилницата Добруджа

на
ИВ. АТАНАСОВЪ И С-ИЕ
— ВЪ БАБАДАГЪ —

ще навѣрите винаги здрава, ефтерна и вкусна храна, хубави мѣстни вина бърза и акуратна прислуга.

Сутринтъ важ. ска на скара.

— Вългарска кухня. —

1—3

СТЕФИАНЪ ПАНЕВЪ БАБАДАГЪ.

Складъ за първокласни добруджански вина и пелини.

Продажба на едро.

1—3

Вагона Вефали

окепи и пукаци, голѣми количества ЕСЕТРА, МОРУНА, ЧЕРЕНЪ ХАЙВЕРЪ, РАЗНИ ВИДОВЕ РИБИ отъ Равне-иското езеро продажба

НИКОЛА ВЪЧВАРОВЪ
търговецъ въ с. Джурловка Бабадагска околия. — 1—3

Бѣла и черна вата

(памукъ за подплата)
БРАШОВСКИ чорекъ шевъ, разни машифактурни стоки на износна цѣна при

ИВАНЪ ГАНЕВЪ — Бабадагъ — 2—3